

Astrid Andreassen, listakvinna:

Eg sat altíð í onkrum króki og teknaði

— ella bant upp á dukkurnar, sum onnur børn eisini gjørdtu tá

Trongdina til at skapa havi eg tó altíð havt, — men at gerast listakvinna burturav — tað havi eg ongantið hugsað, sigur Astrid Andreassen, sum nú fer til Danmarkar at nema sær kunnleika á Árhús Kunstakademi.

Astrid Andreassen er ættad úr Vestmanna, — dóttir Daniellu og Andreassen. Hon hevur útbúgving sum faklærari frá Kerteminde Høflundskole, har hon lærði broderi og hvitseyning. Seinni fekk hon prógv sum ítrivvegleiðari og hevur seinastu 10 árin arbeiðt í ergoterapiini á Landsjúkrahúsinum.

— Grundin til, at eg fari á Árhús Kunstakademi er, at har kann ein fáa eitt árs undirvísing í senn. Hetta kann eg bert gera tí eg havi orlov frá starvi mínum, sigur Astrid Andreassen. Fyribils skal eg burturav taka skeið í tekning og veving, sum er tann listagreini, sum eg ætli mær at gera meira við.

Astrid Andreassen er tað vit kalla sjálvlærd. Hon hevur teknað síðan hon var smágenta, og framsýndi á fyrsta sinni í 1969, tá Amnesty International skipaði fyrri framsýning í Kommunuskúlanum í Havn. Tá vóru fyra tekningar við, og tær vóru allar seldar!

— Hetta vakti á fyrsta sinni áhuga mín til at gera meira við slíkt skapandi arbeiði burturav, sigur Astrid.

Í dag er Astrid Andreassen viðurkend sum ein av bestu listakvinnum okkara. Hon hevur verið við á nógvum framsýningum í Føroyum og hinum Norðurlondum. Hon er samstundis fyrsti føroyingur, sum hevur fingið verk sitt góðkent á Norðurlandsku Triennialuni, sum er ferðasýning, har listafólk í øllum Norðurlondum eru umboðað. Henda framsýning hevur eisini verið í Føroyum, og var vevmyndin »Norðadalsskarð«, eftir Astrid Andreassen, góðikin á Triennialuni.

Hvussu byrjaði tað?

— Eg veit ikki, men sum smágenta sat eg altíð í onkrum króki og teknaði. Mamma mín var serstak-

liga virkin, hon bant og seymaði, — ikki bert eitt plagg nú og tá, men í hópatali og altíð hevði hon okkurt í hondunum. Hetta hevur ivaleyst havt sin ávirkan á meg, — eisini tí beiggjarnir báir teknaðu og málaðu, so tað hevur altíð verið við í gerandi-degi mínum.

Tá Andreas Andreassen, pápi Astrid bleiv pensioneraður, fór hann undir at umyrkja barnasangir til føroyskt umhvørvi. Hann bað Astrid tekna til bókurnar »100 sangir« og »Heiðaljóð«. Triðja bókin í røðini kemur út um stutta tíð, sum nevnt »Flikran«. Hana hevur Astrid eisini teknað. Tekniarbeiðið vant uppá seg, tí Skúlabókagrunnurin hevur eisini havt boð eftir Astrid, hon hevur higartil teknað fimm bókurnar fyrri skúlabørn, tvær fyrri Marionnu Debes Dahl, og seinast bókin um føroyska búnað, sum nevnt »Rakul og Rasmus«.

Í 1976 hevði tú fyrstu vevmynd tina á framsýning. Hvussu varð hon til?

— Eg átti ongan vev, men helt, at okkurt kundi gerast, sum at seta istaðin. Eg negldi mær ein bjálka undir loftið og ein í gólvið og hiðani dróg eg mær trád igjøgnum, og vav myndina, sum eg nevndi »Várgleði«. Hon var við á ólavskufraframsýningini, og tá bjálkarnir hildu myndini saman, so vóru teir eisini við, sigur Astrid og brosar.

Ein dansk kvinna kom til mín og spurd, um hon kundi keypa myndina, og eg tordi ikki annað enn at játtað.

Vilt tú ikki selja myndirnar?

— Jú men bert dámar mær lítið, at tær fara av landinum, tí so siggi eg tær ikki aftur. Veruleikin er tann, at tá tú arbeiðir

Astrid Andreassen er her avmyndað á ólavskufraframsýningini í Norðurlandahúsinum, har hon hevði fimm klippmyndir við. Eyðkenni fyrri myndalistina hjá Astrid er, at stildygðin er so framúrskarandi, tó at hugflogið samstundis fær rúmd, og speglar sær í tí, sum hon vil siga áskoðarunum.

við slíkum verki í longri tíð, so verður tú bundin av tí, — eitt ávíst tilknýti, sum er torført at kuta soleiðis, með alla. Øðrvísi er, um tú letur fólk myndir, sum tú kennir, tí so kann ein altíð ganga inn á gólvið.

Hvi er tað júst vevmyndir, sum vekja tín áhuga?

— Eg havi nú í mong ár roynt ymsan teknikk innan myndalist, og eri komin til, at skal eg koma

mær viðari, so er vevmyndalistin tann, sum mær dámar best. Eisini tí, vit ikki er so nógvur sum royna hetta í Føroyum, og tí vit í náttúru okkara hava frálíkt ráevni til júst myndaveving. Tú spákar í haganum og finnur steinamosa, ullin og tógvið her er eisini serstakliga vælhóskandi. Tí haldi eg júst vevmyndalistin er tann, sum mennir hugflogið í mær.

Hvur tú heldur einki lært um vevmyndalist?

— Jú, eg havi gingið á kvøldskúla hjá Nicolínu Jensen, og tað hevur givið

mær grundarlagið fyrri tí, sum eg higartil havi roynt. Tað er tað besta, sum eg nakrantíð havi gjørt. Síðan havi eg verið á skeið í Danmark hjá kendu vevkonuni Berit Hjelholt, og tað vakt enn meira áhuga, at royna listaskúlan í Árhús.

Hvur tú nakrantíð selt eina mynd, sum tú ikki var nøgd við?

— Hóast ikki nøgd, so havi eg kortini gjørt okkurt, sum kundi verið betri. Um eghaldi, at ein mynd er miseyndað, so verður hon lögð til síðis. Tó so, eg havi selt okkurt sum fólk dæmdi, men eg ikki var nøgd við, men so selji eg tað biligt.

Setir tú prísirn eftir, hvussu leingi tú arbeiðir, ella eftir hvussu tær dámar lídna verkið?

— Tað veldst um, men sum áður sagt, so er tað torført at lata eina mynd, sum ein hevur arbeiðt nógv við. Hon kostar meira. T.d. vevmyndin

»Náttarravnur«, var eg ógvuliga hørn um at lata. Eg nýtti 150 tímar — bert til vevarbeiðið.

Eg nýtti steinamosa til liting og luftin var hondspunnin. — bert at spinna til luftina á myndini, tók eina heila viku! — Tað er greitt, at tá tú livir við hesum arbeiði í so langa tíð, og tær dámar úrlitið, so er tað torført at lata tað frá sær, hóast tú fegin vil hava at fólk keypa og nýta myndirnar.

Hvørja mynd dámar tær best, av tí tú hevur gjørt?

— Tað er lætt at svara, tí triggjar av teimum standa mær nærmast. Tað er »Várgleði«, »Norðadalsskarð« og »Náttarravnur«.

Hvørja mynd ert tú mest ónøgd við?

— Eg veit ikki, men sjálvandi haldi eg ikki allar myndirnar eru góðar. Eru tær harafturimóti miseyndaðar eftir mínum tykki, so verða tær lagdar

foto: kalmar

